View the original article

ДОНБАС РЕАЛІЇ ТБ

«Цимбулова», звідки атакують Київ, та інші російські дронопорти. Як вражати місця запусків?

Роман Пагулич Кирило Овсяний

16 листопада 2026, 12:28

Удари по пускових установках – логічний крок у боротьбі із постійною загрозою ударних дронів

З чого Росія запускає дрони по Україні? Чи можна розглянути із супутників пускові комплекси для ударних БПЛА – дронопорти? У чому полягає нова тактика? Що вона дає? Чому це почали практикувати тільки у 2026 році?

Розповіді з перших уст про те, як ЗСУ завдають ударів по місцях запуску російських дронів, зібрав проєкт Донбас Реалії української редакції Радіо Свобода.

За час повномасштабної війни Росія розбудувала довкола України військові об'єкти нового типу – як на окупованій території, так і неподалік від державного кордону. Йдеться про великі пускові комплекси для **ударних БПЛА** – часом їх називають **дронопорти**.

До їхнього створення підштовхнула еволюція технологій і війни. Зокрема тому, що у стратегії ведення бойових дій російська армія у значній мірі покладається на застосування дронів **типу Shaheed**, які запускають саме з цих об'єктів.

Росія розгорнула 12 дронопортів – розвідка

Бетонний бункер, укріплений насипом землі згори, чітко видно на екрані українського ударного БПЛА. Він швидко наближається до місця, де зберігаються вже російські дрони. Лунає вибух – пожежу видно через об'єктив вже наступного дрона.

Цей процес повторюється знову і знову – це 412 бригада Nemesis Сил безпілотних систем атакує територію **Донецького аеропорту** – там російська армія розгорнула пункт запуску ударних «Гераней», які чи не щоночі атакують український тил.

View the media content

Те, що їхній шлях часто починається неподалік Донецька можна розгледіти на картах «моніторів» – телеграм-каналів, що відстежують рух повітряних цілей в небі над Україною.

Хоча це лише один з майданчиків, яких, за оцінкою Головного управління розвідки Міноборони, щонайменше 12.

«В різних місцях Російської Федерації. І до 2030 року передбачається розширення цієї мережі із задіюванням щонайменше 89 адміністративних одиниць Російської Федерації. Ворог розуміє, що Україна працює над постійним виявленням облаштування даних майданчиків, тобто готуються резервні, шукаються. **За наявності попередньої готовності інфраструктури може займати декілька місяців.** Якщо це робота повністю з нуля – це, відповідно, довший період», – розповідає в коментарі Донбас Реалії представник ГУР **Анадрій Юсов**.

Приклад швидкої розбудови такої інфраструктури – пусковий майданчик за 3,5 км північніше військового аеродрому **Міллєрово у Ростовській області**.

Динаміку будівництва допомагають побачити супутникові знімки PlanetLabs, що є у розпорядження проєкту Радіо Свобода Схеми.

Наприкінці серпня ознак будівництва ще не було, а на середину жовтня інфраструктуру для пусків вже обладнали.

Супутниковий знімок пускового комплексу для ударних БПЛА типу Шахед поблизу аеродрому Міллєрово, Ростовська область, Росія

«Конструкція дронопортів доволі проста, а їхнє будівництво не потребує надмірних витрат чи тривалого часу. Основу такої інфраструктури становлять три елементи: стаціонарні пускові установки, гаражі для дронів та захищені підземні сховища для бойових частин. Завдяки цьому **росіяни можуть відносно швидко розширювати вже існуючі об'єкти та будувати нові**, що ми й спостерігаємо на супутникових знімках. Говорити про вихід на певне «плато» (у швидкості розгортання інфраструктури, – ред.) поки зарано», – розповідає Донбас Реалії автор телеграм-каналу **Dnipro Osint**.

Свою діяльність він веде анонімно і називає себе «Гарбуз». Системно займається розвідкою з відкритих джерел, зокрема за допомогою супутникових знімків. Геолокує українські удари, а також стежить за дронопортами.

Каже, особливу увагу у Росії зараз приділяють розвитку інфраструктури для реактивних дронів.

Вже згаданий дронопорт «Міллєрово», за оцінкою української розвідки, має пропускну здатність до 100 БПЛА на добу. З орієнтацією на реактивні Герань-4 та Герань-5.

«В цілому, дронопорт не є, сам по собі, технологічним ноу-хау, але, тим не менше, це цілий логістичний комплекс: обслуговування, зберігання, захищені укриття, пункт управління, місце розташування персоналу, операторів. Тобто це достатньо складна інфраструктура і екосистема, облаштування якої потребує і часу, і коштів. Кошти це, безумовно, і самі засоби, і апаратура стосовно бойового управління і планування», – пояснює Андрій Юсов.

Нова тактика – бити по місцях пусків

Першим пусковим майданчиком БПЛА, на який Сили оборони України почали чинити системний тиск, став саме об'єкт на території Донецького аеропорту. Зокрема через його розташування – близько 60 км від лінії зіткнення. Цього року навесні роботу пункту запуску заблокували на 3 тижні.

View the media content

«Тут найважливіше не те, скільки саме часу здійснювався вплив, скільки саме груп ми уразили і так далі – хоча під час тієї операції ми близько 6 груп уразили на місці. Тут питання в іншому – це стало початком нової тактики. Ми змогли показати, що це є можливим. І те, що ми це виклали публічно – це, якраз, в найбільш широкий та доступний спосіб показати Силам оборони України, що такі операції можливі та їх потрібно здійснювати», – розповідає командир зведеного загону 1-го окремого центру безпілотних систем СБС ЗСУ **Серафим Гордієнко**.

> **Вони не могли не відчути нашої роботи на собі**
>
> оператор БПЛА 1-го ОЦ СБС

Саме Серафим планував операцію із блокування роботи дронопорту на території ДАП – і, до останнього часу, це був один із небагатьох публічних епізодів боротьби із цими об'єктами.

«Вся інфраструктура дронопорту не має працювати, поки здійснюється операція. Або працювати з дуже великими похибками. Завдяки цьому погіршується загальна координація противника відносно скоординованих нальотів на територію України. Це первинна задача мінімум. Задача максимум – ліквідація якомога більшої кількості ворожих спеціалістів, а також їхніх об'єктів інфраструктури найбільш болючих», – каже офіцер.

На супутниковому знімку Донецького аеропорту основні елементи дронопорту: невеликі гаражі для БПЛА, кілька пускових установок і укріплені бетонні ангари

«Одне з таких перших яскравих вражень – один з пікапів з «Герберою». Загалом, окрім якихось конкретних цілей – вражена інженерна техніка, мобільна вогнева група, чи безпосередньо засіб на пусковій – відчуття успіху надавав сам той факт, що за час нашої роботи кількість пусків супротивника з ДАПу кратно зменшилася. Я впевнений, що вони не могли не відчути нашої роботи на собі», – додає оператор БПЛА 1 ОЦ БпС – він просить не називати його позивний з міркувань безпеки.

- Речник Повітряних сил **Юрій Ігнат** зазначав: , що у жовтні російська армія застосувала понад 4700 звичайних дронів – як хибних цілей так і ударних типу «Шахед», а також понад 4000 реактивних «Гераней».
- Перехопили 89% звичайних дронів і 66% реактивних від загальної кількості, стверджують в українському Генеральному штабі.
- Там же додають – за 10 днів листопада з 3.5 тис. випущених БПЛА збили 87%. Майже половина – реактивні.
- Провідна роль у їхньому збитті – в F-16 і тактичної авіації загалом.

Підготовлена до запуску «Герань-5» на статичній пусковій установці, імовірно на території одного з російських дронопортів, показана у відеоверсії військового параду у столиці Росії Москві.9 травня 2026 року

«Саме авіаційна гармата стала оцим найпоширенішим засобом збиття, тому що ракет у нас дефіцит. Розуміє командування, розуміють пілоти, що йдуть на певний ризик – має підлетіти, не бути занадто далеко, бо дуже велика ймовірність промахнутись і не бути занадто близько, бо є ймовірність влетіти в хмару уламків чи бути пошкодженим ударною хвилею, і так далі. Звісно, що льотчики ще мають ракети, але приберігають їх для більш пріоритетних цілей, таких як ракети **Х-101, Калібр**», які перехоплюють під час масованих ударів», – каже Ігнат.

Ураження точок запуску – це логічний крок у протидії ударним дронам. Ту ж тактику, до прикладу, військові застосовують уже не одне десятиліття у боротьбі з авіацією – тобто уражають її безпосередньо в місцях базування, на аеродромах.

Що дає атака на дронопорт?

У випадку з дронопортами, окрім дефіциту боєкомплекту, до цього підштовхує **можливість завдавати таких ударів постійно**, розповідає Серафим Гордієнко.

«Загалом ця тактика стала можливою завдяки технічним інноваціям, які сталися в 2026 році. До того часу це було, дуже часто, недоцільно. Або це сприймалося як точечні спеціальні операції. Станом на 2026 рік з'явилася можливість використовувати велику кількість дешевих засобів. Дуже потрібно розуміти ключовий принцип – атака на дронопорт це не ліквідація операторів

першочергово. Це зупинка його інфраструктурної спроможності. Це подавлення як таке».

> Із 30 серпня український Генштаб повідомив про щонайменше 20 епізодів уражень. Два на території РФ, а решта стосувалися району Донецька. Удари по цій інфраструктурі в Генштабі називають пріоритетом і їх набагато більше, аніж заявлено – про це свідчать різноманітні супутникові знімки.

«Найголовніший об'єкт цієї інфраструктури – це, безпосередньо, екіпаж, який здійснює пуск. Це люди, які є спеціалістами», – каже Гордієнко.

«Якщо ми не заставали на місці пусків засобів пускових, то ми працювали по вогневих групах. Дрон підлітає близько до мобільної вогневої групи – можна побачити, як вони перестають стріляти і ховаються. Тобто в них є втрати серед особового складу. Це все не дає розслабитись супротивнику. Вони дуже ретельно обирають час, коли вони можуть викотити свої засоби і відпрацювати», – додає оператор БПЛА 1-го окремого центру БпС СБС.

> За даними ГУР, наразі мережа пускових майданчиків для БПЛА складається із, щонайменше, 12 об'єктів. Осінт-аналітик «Гарбуз» активними називає 11, один з яких, здебільшого, використовується як тренувальний. У підсумку – чотири на тимчасово окупованій території України, а решта – на території Російської Федерації. На усіх можливо запускати звичайні «Герань-2». На вісьмох із них є рейки для запуску реактивних «Герань-4». На чотирьох – для дроно-ракет «Герань-5». Але інфраструктура постійно удосконалюється і розширюється.

«Частина реактивних дронів, зокрема, одразу після виробництва, фактично, йде на бойове застосування проти українських цивільних об'єктів, але частина йде для формування тактичного резерву. Ми не все можемо публічно називати, але типова структура дронопорту відома і кількість обслуговуючого персоналу, і операторів і сил і засобів, які задіяні в логістиці», – розповідає Юсов.

«Цимбулова» в Орловській області РФ

Найбільший російський пусковий комплекс – це **«Цимбулова» в Орловській області** – приблизно за 180 км на північ від українського кордону.

Саме звідси запускають більшість дронів типу «Шахед» по Україні. Інфраструктуру об'єкта спеціально облаштовано під них.

«Цимбулова» – це найбільший дронопорт, збудований «Алабугою». Він став першим об'єктом, призначеним виключно для зберігання, обслуговування та запуску БпЛА типу «Герань».

Раніше для запусків переважно використовували звичайні аеродроми, на яких облаштовували додаткову інфраструктуру.

«Цимбулова» відіграє важливу роль у російських атаках на Україну. Особливо це відчувають жителі Києва та північних областей, по яких регулярно запускають дрони з цього об'єкта», – розповідає у переписці з Радіо Свобода OSInt-аналітик Гарбуз.

І об'єкт продовжують розбудовувати прямо зараз – додаткові гаражі для БПЛА, статичні пускові установки, укріплені сховища. По структурі будівництва видно, що об'єкти будуть таким чином, щоб максимально пришвидшити робочі процеси на об'єкті і скоротити підготовку, споряджання і пуск БПЛА. Паралельно розгортають захист від українських дронів.

> Сил оборони України завдають систематичних ударів по пускових майданчиках в РФ – зокрема по дронопорту «Цимбулова», але військові далеко не завжди про них звітують.

«Гарбуз» каже, що успішні атаки були, але їхня результативність обмежена і вважає, що ситуацію могли б змінити балістичні ракети.

Наслідки уражень дронами дослідник показує на супутникових знімках із вирвами і слідами горіння довкола цього об'єкта.

View the media content

Потрібна балістика

«Однією з головних причин є російські системи РЕБ, розгорнуті для захисту цих об'єктів. Значна частина українських дронів не досягає цілей, а ті, яким вдається прорватися, зазвичай не завдають пошкоджень, достатніх для тривалого порушення роботи дронопортів. Водночас **навіть обмежені пошкодження змушують росіян витрачати ресурси на відновлення інфраструктури**. Конструкція таких об'єктів доволі проста, тому **більшість пошкоджених елементів можна відносно швидко відремонтувати або замінити**. Не мені вчити Збройні сили як воювати. Цілком можливо, що наразі це межа наших можливостей у протидії такій інфраструктурі, на жаль», – пояснює «Гарбуз».

Масштабні пускові майданчики для БПЛА показують, наскільки змінилася війна і яку роль російська армія відводить ударним дронам – як сьогодні, так і в майбутньому.

Україна бореться із цією загрозою в міру власних можливостей – від збиття дронів у повітрі до санкцій і ударів по дронопортах.

Ефект від таких ударів міг би бути значно відчутнішим, якби Сили оборони України мали на озброєнні більше засобів ураження – зокрема, балістичних і крилатих ракет, здатних діставати, зокрема, до місць виробництва цих дронів.

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Масштабні обмеження Starshield. Що кажуть у Вашингтоні?

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Росія цілиться по підстанціях «Шахедами», багато ударів проходить через обмеження Starshield – Зеленський

ДИВІТЬСЯ ТАКОЖ:

Число позицій ППО навколо зони «Алабуга», де випускають російські дрони, досягло 33

Роман Пагулич

Працюю журналістом на Радіо Свобода з 2018 року.

Кирило Овсяний

Журналіст-розслідувач проєкту розслідувань Радіо Свобода «Схеми» з 2021 року. Почав співпрацю у 2019 році з проєкту «Схеми в регіонах». Автор розслідувань пов'язаних з викриттям корупції та воєнних злочинів.

Фіналіст премії «MezhyhiryaFest 2022» за розслідування «Туреччина купує в Росії українське зерно з окупованих територій? «Схеми» знайшли докази», в якому на основі супутникових знімків, інформації з системи Marine Traffic та джерел в окупованому Криму показав повний шлях суден з українським зерном через Крим до портів Туреччини.

Переможець The 2023 Planet Purpose Award у номінації Strive for Openness за серію матеріалів про масові поховання цивільних у Маріуполі, які з'явились там внаслідок повномасштабного вторгнення в Україну.

Також є лауреатом національної премії «Честь професії 2023» в номінації «Найкраща аналітика» за участь у роботі над спільним проєктом Радіо Свобода «Мапа військових об'єктів Криму».

Війна | Донбас Реалії ТБ

© Радіо Свобода, 2026 | Усі права застережено.